

sig frit og ikke lægger de andre Hindringer i Vejen; det er en Betingelse for, at Statens Tilskud kan om ikke helt ophøre, saa dog i det mindste blive bragt ganske overordentlig ned. Naar der normalt maa ofres 125 000 Kr. aarlig paa det kongelige Teater, kan man sige, at for Statskassen gælder ogsaa det kongelige Teaters ellers saa smukke Devise: Ej blot til Lyst. I Virkeligheden er der heller ingen, som vil tvivle om, at med en ny Organisation vil det være muligt at undvære dette betydelige Statstilskud. Nu er det imidlertid neppe muligt blot gennem ydre Foranstaltninger at faa bragt det kongelige Teaters Forhold i Orden, at fjerne den Misère, under hvilken Teatret har levet. Der staar i Skriften noget i Retning af, at man skal opbygge det indre Menneske. Med Henblik paa det kongelige Teater maa jeg sige, at her har vi med en hel Del gammeldags at gøre, der staar i et underligt Misforhold til vor mere moderne Tankegang, for det første Udtrykket: det kongelige Teater — naa ja, Titelen spiller i og for sig ingen Rolle, men den nationale Scene er det dog ikke. Naar der ved det „kongelige“ Teater knyttes en Række Titler til de paagældende Kunstnere: kongelig Kammersanger, kongelig Kammersangerinde, kongelig Skuespiller, virker det ingenlunde saa overdrevent overbevisende i Retning af, at Kunsten af den Grund er blevet højere og bedre; det er mærkeligt, at Folk kan vedblive at hænge sig i saadanne Titler. Selv om man averterer i et Blad, der nærmest læses af de brede Lag, søger man pligt-skyldigst at faa „kongelig“ hæftet foran, for at det skal se rigtig fint ud. Jeg tænker imidlertid mere paa den Maade, hvorpaa Teatret styres indadtil. Der er endnu et godt Stykke Enevælde tilbage, der er baade Adel, og der er Bureaukrati i det kongelige Teater, og det, vi trænger til i det kongelige Teaters indre Forhold, er Revolution med Arbejder- og Teaterraad — for at tale nogenlunde i Tidens Smag —, med Forandring af de Vilkaar, hvorunder Teatret ledes, hvad ogsaa den ærede sidste Taler strejfede under sin Omtale af Feu-Systemet, hvor man tør haabe og vente, at den Reform, vi alle ønsker skal gennemføres i det kongelige Teaters Forhold, ogsaa vil tage Sigte paa, at de indre Tilstande bliver bragt mere i Overensstemmelse med det, man maa anse for at være sund Fornuft.

Med Henblik paa den foreliggende Plan i den højtærede Undervisningsmini-

sters Forslag, maa jeg sige, at jeg i Princippet finder den rigtig. Jeg kan ikke indrømme den ærede Ørdfører for Venstre, at den Ordning, hvorefter man under samme Tag vedblivende fastholder alle tre Kunstarter, skulde være tilstrækkelig. Jeg anser den for at være bedre ganske vist, end hvad vi har, men jeg anser den ikke for at være fyldestgørende. En virkelig Adskillelse turde være det eneste rigtige, og det er da ogsaa paavist fra forskellige Sider, fra Kunstnernes egen Side bl. a., forsaa vidt som de hører til Skuespillet, at de anser en saadan fuldkommen Adskillelse for at være nødvendig. Hvorvidt nu den ærede Minister har taget fejl i sine Beregninger, om han har set noget for optimistisk paa Sagen, naar han mener, at Operaens Henflyttelse til Casino og det kongelige Teaters Indretning til Skuespilhus skulde bringe bedre Balance i Regnskabet, skal jeg ikke dvæle ved; det er muligt, han har set noget optimistisk derpaa, men det kan ogsaa godt tænkes, at det virkelig vil vise sig, at denne Adskillelse kan bringe et Resultat, som man ikke kunde ane forud, saa længe man endnu lever under Sammenkoblingen af de tre Kunstarter og derfor vanskeligt kan anlægge nogen egentlig Maalestok for, hvordan det finansielt vil arte sig.

Der er ogsaa en anden Sag, som dukker frem, naar man taler om Operaens Henlægelse til Casino, en Sag, hvortil jeg foreløbig ikke tager andet Standpunkt end dette, at jeg anerkender Nødvendigheden af, at man skiller Kunstarterne, og det er hele vort Musikliv. Det har i Virkeligheden ret trange Kaar, og det er ikke underligt, at man samtidig med, at man ordner det kongelige Teaters Forhold, ogsaa tager vort Musikliv op til Drøftelse. Fra Operaens Side sluttede man sig først til Tanken om at beholde de tre Kunstarter under samme Tag, men adskilt, men dernæst følte man sig tiltrukket af den Plan, der er udkastet af Sanglærer Kaj Bendix. Jeg tillader mig at nævne den her i Forbigaaende, fordi det forekommer mig, at den har Krav paa i alt Fald at blive taget med i Betragtning, selv om den lyder fantastisk, og selv om det Beløb, der er Tale om at skaffe til Veje, ikke er en 7—8 Millioner, men ikke mindre end 25 Mill. Kr., hvortil dog er at bemærke, at saa bliver dette Foretagende ogsaa indtægtgivende, medens Teatret, som Forholdene nu kommer til at ligge, ikke bliver indtægtgivende udover det, Billetsalget repræsenterer. At denne Plan er kommet